

208. Bijbelstudie over de vraag:
WAAROM GAAT HET SLECHTE MENSEN ALTIJD GOED?
FU SANEDE A E GO OGRI-ATI SMA BUN?
MADUA DERECH R'SHAIM TZALECHA?
מדוע דרך רשעים צלחה?

Voor velen is het een steeds terugkerende bron van ergernis, dat men op de simpele vraag: "Hoe gaat het?" vaak het grappig bedoelde antwoord krijgt: "Met slechte mensen gaat het altijd goed!" Niet iedereen kan daarover lachen, want het frustrerende daaraan is namelijk, dat het meestal ook wel lijkt te kloppen: met slechte mensen gaat het naar ons gevoel inderdaad altijd goed! Voor de gelovigen is dit een harde noot om te kraken, want voor hen geldt vaak precies het tegenovergestelde! De goede en eerlijke is vaak de domme. Terwijl slechte mensen met hun egoïstisch gedrag over de ruggen van anderen met het grootste gemak het leven doorkomen, hun dromen kunnen verwezenlijken en zich geen zorgen hoeven te maken over geld of andere zaken, moeten goede, eerlijke en hardwerkende mensen, die zich keurig gedragen en rekening houden met anderen steeds moeite doen om met de restjes rond te komen. Als je het dan met medegelovigen daarover hebt krijg je dikwijls het goedbedoelde advies: je moet gewoon harder bidden en erop vertrouwen dat het goed komt. Natuurlijk doe je dat ook, maar desondanks zie je weinig progressie. Hoe kan dat?

Helaas hebben we allemaal wel ervaring met het feit, dat onze hemelse Vader onze gebeden niet altijd verhoort, en dat kan echt frustrerend en pijnlijk zijn! Sommigen worden daarom boos op G'd en anderen raken diep teleurgesteld in Hem wanneer hun smeekbeden om hulp in grote nood, redding uit moeilijke situaties, genezing van ziekte en verlossing van pijn niet verhoord worden. Vooral als we zien dat het de slechte mensen die ons benadelen voor de wind gaat en wij de Eeuwige vaak tevergeefs bidden dat ons gerechtigheid zal wedervaren, wordt ons geloof op een harde wijze op de proef gesteld. Je kan dan wel boos op G'd worden, maar daar schiet je niets mee op! Ook geloofshelden zoals Av'raham [Abraham], Moshe [Moses], David en vele anderen zaten met precies hetzelfde probleem. Ze mogen dan wel een voorbeeld voor ons zijn vanwege hun sterke geloof, maar ook hun leven was niet altijd rooskleurig en ook hun gebeden werden niet altijd verhoord.

Ook zij moesten de ene beproeving na de andere ondergaan. Dat was ook voor hen niet eenvoudig, maar door deze beproevingen en het feit dat de Eeuwige op hun gebeden niet altijd heeft geantwoord op de manier zoals zij gehoopt hadden, groeiden ze in hun geloof en kwamen dichterbij G'd. Dat geldt ook voor ons: *"Mijn broeders en zusters, beschouw het als een groot geluk, wanneer allerlei beproevingen u overkomen. Want u weet: als uw geloof de beproeving doorstaat, dan is standvastigheid het gevolg. En standvastigheid op haar beurt moet leiden tot volmaaktheid. Het gaat erom dat u volmaakte en gave mensen wordt die in niets tekort schieten!"* (יעקב Ya'aqov [Jacobus] 1:2-4, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** *"Brada nanga sisa, un mus si en leki wan prisiri sani te ala sortu tesi e miti unu. Bika un sabi tak' efu a bribi fu unu e psa a tesi, un o man hori doro. Ma un mus tan hori doro te leki un kon de soleki fa Gado wani tak' un mus de. Dan sma no o abi no wan enkri sani fu taki na un tapu, èn noti no o mankeri na unu!"*

Dat Jacobus met zijn uitleg waarom al deze beproevingen noodzakelijk zijn ons een hart onder de riem wil steken is duidelijk, maar desalniettemin blijft het voor de gelovigen een harde noot om te kraken, dat een goed en rechtvaardig persoon vaak een rotleven hier op aarde heeft terwijl slechte mensen doorgaans een prachtig leven leiden als royale beloning voor de paar goede daden die ze misschien ooit gedaan hebben. Is dat eerlijk? Ik moet daarbij denken aan de woorden die Yeshua, die Hij ten aanzien van de huichelaars gezegd heeft: *"Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen!"* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 6:2, 5 en 16, NBV). **Surinaams:** *"Fu tru Mi e taigi un taki: Den kisi den pai kba!"* Dat wil dus zeggen, dat deze mensen, in tegenstelling tot de rechtvaardigen, na dit leven van G'd niets goeds meer te verwachten hebben! Het enige wat hen te wachten staat is de eeuwige straf, en daar hoeven

we echt niet jaloers op te zijn. Laat ze maar genieten van hun luxe leventje ten koste van anderen. Wie het laatst lacht, lacht het best, luidt een oude gezegde.

Dat mag dan wel zo zijn, maar desondanks blijft het moeilijk te aanvaarden en vinden vele gelovigen het niet eerlijk, dat slechte en ongelovige mensen er in dit leven beter van af komen dan de rechtvaardigen en gelovigen en dat de Eeuwige het toelaat, dat een onschuldige zo veel moet lijden en onrecht verdragen, terwijl Hij wel toestaat dat een uitbuitter, oplichter, dief of moordenaar een lang, gezond en voorspoedig leven leidt. Dit schijnbaar verbazingwekkende onrecht dat we elke dag ervaren weerspreekt elke menselijke logica en roept twee vragen op: "Waarom laat G'd het toe dat het met slechte mensen altijd goed gaat?" En precies het tegenovergestelde: "Waarom laat G'd het toe dat goede mensen slechte dingen overkomen?"

Deze twee vragen blijven aan velen van ons knagen, maar wij zijn niet de enigen die daarmee worstelen, want reeds in bijbelse tijden zaten zelfs de profeten en psalmisten met dezelfde vragen in hun maag. Zo vroeg de profeet Jeremia ronduit: "*Waarom gaat het met slechte mensen goed? Waarom genieten bedriegers van een fijn leven? Is dat eerlijk, Eeuwige?*" (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 12:1, Bijbel in Gewone Taal). Het Boek: "*Waarom gaat het slechte mensen altijd goed? Waarom hebben de g'ddelozen zo'n gemakkelijk leven?*" **Surinaams:** "*Fu sanede a e go ogri-ati sma bun? Fa a kan dati den di no de fu fertrow e libi sondro wan broko-ede?*" Job stelde een soortgelijke vraag: "*Waarom leven g'ddelozen lang, tot in hun ouderdom welvarend en gezond?*" (איוב Iyov [Job] 21:7, NBV). **Surinaams:** "*Fu sanede ogri-ati sma e libi so langa? O moro den e owru, o moro den e kisi makti?*" Ook de psalmist concludeert: "*Het lijkt wel of bij de ongelovigen alles voor de wind gaat, of zondaars alleen maar gezondheid en voorspoed kennen!*" (תהלים Tehilim [Psalmen] 92:8, Het Boek). **Surinaams:** "*Taki sani e go bun nanga den ogri-ati sma, taki sma di e du kruktudu e go na fesi!*" In de tijd van de profeet Maleachi irriteerden de gelovigen zich dermate eraan dat het de slechte en g'ddeloze mensen goed gaat en er zonder kleerscheuren van afkomen, dat ze het openlijk durven te vragen, of G'd wel rechtvaardig is: "*Kijk maar hoe goed het gaat met mensen die geen eerbied voor Hem hebben. Ze doen slechte dingen, G'd zou hen moeten straffen! Maar toch doet Hij dat niet!*" (מלאכי Mal'achi [Maleachi] 3:15, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** "*Fu dat'ede wi mus fu taki tak'a e go bun nanga den sma di abi heimemre. Bika a gersi leki ala sani e go bun nanga den sma di no e dini Gado. Efu den tesi Gado srefi noti no e psa nanga den!*"

U ziet dus, dat de Bijbel deze onaangename feiten niet verbergt. Het lijkt inderdaad alsof het niet eerlijk is ten opzichte van de goede mensen, dat de slechteriken vrijuit gaan. Maar gaan ze echt vrijuit? Daar zal ik straks uitgebreid nader op ingaan en we zullen zien wat de Bijbel daarover te zeggen heeft. We gaan nu eerst de klachten van de profeten en psalmisten grondig doornemen en dan G'ds antwoord daarop, beginnende met Job:

איוב Iyov [Job] 21:7, 9, 13, 17 en 22

"*Waarom leven g'ddelozen lang, tot in hun ouderdom welvarend en gezond? ... In hun huis heerst vrede zonder vrees, ze worden niet getroffen door G'ds gesel! ... Hun leven kent slechts voorspoed en rustig dalen ze af naar het dodenrijk. Ze zeggen tegen G'd: Blijf ver van ons, wij willen niet de wegen volgen die U wijst! Wie is de Ontzagwekkende dat wij Hem zouden eren? Wat baat het ons tot Hem te bidden? ... Hoe zelden dooft de lamp van wie kwaad doet? Treft hem ooit rampspoed die G'd de mensen in Zijn woede toebedeelt? ... Kan G'd iets van de mensen leren, Hij die over de hemelingen rechtspreekt?" (NBV).*

"*Want slechte mensen hebben een mooi leven! Ze blijven gezond en sterk, en ze leven lang. ... Er is altijd vrede in hun huis. G'd straft hen niet! ... Ze hebben een goed leven, en ze sterven in vrede. Tegen G'd zeggen ze: Ga weg! Wij willen U niet kennen! Waarom zouden we U dienen? Waarom zouden we tot U bidden? ... Het gaat goed met slechte mensen omdat G'd hen niet straft. Zij gaan nooit plotseling dood, ze worden niet getroffen door rampen! ... G'd weet hoe Hij mensen moet straffen, dat hoeven zij Hem niet te leren. Hij spreekt zelfs recht over engelen in de hemel!" (Bijbel in Gewone Taal).*

“Waarom bereiken de g’ddelozen een hoge leeftijd en wordt hun macht steeds groter? ... In hun huizen is vrede, angst is voor hen een onbekend gevoel en G’d straft hen niet! ... Zij zijn welgesteld en hoeven zichzelf niets te ontzeggen; zelfs wanneer ze sterven, gebeurt dat in alle rust en vrede. En dat alles ondanks het feit dat zij G’d hebben genegeerd en niets te maken wilden hebben met Hem en Zijn leefregels. Wat moeten we met de Almachtige G’d? zeggen zij. Waarom zouden wij Hem moeten gehoorzamen? Bidden tot Hem levert ons immers niet op? ... Hoe vaak gaat het licht van de g’ddelozen niet plotseling uit en treft G’d hen met rampen en verdriet? ... Maar wie kan G’d, de opperste Rechter, terechtwijzen?” (Het Boek).

“Als mensen G’d de rug hebben toegekeerd, waarom hebben ze dan wel een lang leven, hoge ouderdom en aanzien? ... In hun huis heerst ongestoorde vrede, zij worden niet door G’d’s gesel getroffen! ... Na volop van hun leven genoten te hebben, dalen zij in alle rust af naar het dodenrijk. Tegen G’d zeggen ze: Ga weg, U hoeft ons niet te leren hoe we moeten leven. Waarom zouden we die almachtige G’d dienen, waarom zouden we ons met Hem inlaten? ... Wordt ooit het licht van deze huizen gedoofd, worden zij door rampen getroffen? Treft G’d’s woede deze misdadigers? ... Moet men G’d hierover de les lezen, G’d die rechtsprekt over hemelbewoners?” (Groot Nieuws Bijbel).

Surinaams: *“Fu sanede ogri-ati sma e libi so langa? O moro den e owru, o moro den e kisi makti. ... Den e libi ini freide ini den oso, den no e frede noti, è a wipi fu Gado no e miti den! ... Sani e go den ogri-ati sma bun, den heri libi langa, èn te den e dede, den a dede ini freide. ... Omeni leisi un e si tak’ ogri-ati sma e dede fosi den yuru kisi, tak’ bigi ogri e miti den, noso tak’ Gado e meki den pina fu di En ati e bron na den tapu? ... Suma sa man leri Gado wan sani? En di e leisi strafu gi den wan di de ini heime!”*

Het boek **איוב** Iyov [Job] beschrijft, hoe de Eeuwige het lijden van Job toelaat, zijn zogenaamde vrienden veroordeelt en Jobs trouw uiteindelijk beloont. Job was een goede en gelovige man op wie niets aan te merken was, maar die door G’d zwaar op de proef werd gesteld en getroffen werd door veel onheil en ellende. Duidelijk is dat Job er niet zo goed mee uit de voeten kon, want hij vond het gewoon niet kloppen dat hij totaal onschuldig zo veel moest lijden terwijl het slechte mensen voor de wind ging. Drie van zijn vrienden kwamen naar hem toe om hem te troosten en te bemoedigen. Het gesprek met hen liep echter uit op een conflict met het geloof in vergelding, volgens welke het goede mensen als beloning voor hun voorbeeldige levenswandel altijd goed gaat en de slechte mensen als straf voor hun bedreven zonden altijd slecht vergaat. In het licht van deze in het oude Israël heersende theologische opvattingen verklaarden Jobs vrienden zijn lijden met de veronderstelling, dat hij dus wel ernstig gezondigd moest hebben.

Vanzelfsprekend ontkende Job deze beschuldiging heftig! Hij was een vrome man die altijd onberispelijk geleefd heeft en zoveel ellende zeer zeker niet verdiend heeft. Hij besepte echter, dat zijn rampspoed geen op zichzelf staand geval was, want hij zag overal om zich heen, dat het met goede mensen meestal slecht gaat en met slechte mensen goed. Zijn vrienden konden dat niet geloven en bleven bij hun standpunt, dat het met slechteriken nooit goed kan gaan en dat iemand die goed leeft, nooit problemen kan hebben en gaven Job dus de schuld van zijn eigen toestand.

Job probeerde hen te overtuigen en zei tegen zijn vrienden, dat de slechte mensen niet door G’d’s gesel ofwel G’d’s roede, een zinnebeeld van straf, getroffen worden en dat zij derhalve vrij zijn van de straffen die hun zonden verdienden, terwijl hijzelf een ellendig leven had. Het lijdt geen twijfel dat er genoeg voorbeelden zijn van slechte en g’ddeloze mensen, die daadwerkelijk in rust en vrede leven en die hun jaren in voorspoed doorbrengen, om de klacht van Job te rechtvaardigen in alles wat hij hier beweert. Aan de andere kant zijn er echter ook genoeg gevallen waarin de slechteriken al in dit leven hun rechtvaardige straf krijgen om datgene wat Jobs vrienden zeiden aannemelijk te maken. Zo zijn er bepaalde gebeurtenissen waardoor slechte mensen bij ongeluk betrokken zijn en goede mensen geluk hebben. Maar dat zijn helaas slechts uitzonderingen die de noodzaak van een toekomstige straf of beloning aantonen.

Matthew Henry schrijft daarover in zijn commentaar: Alle drie de vrienden van Job hadden in hun laatste redenen uitvoerig de ellende beschreven van een g’ddeloze in deze wereld. *“Het is waar”,* zegt Job, *“er worden soms zeer treffende oordelen gebracht over bekende zondaren,*

maar niet altijd, want wij hebben vele voorbeelden van de grote, langdurige voorspoed van hen, die openlijk g'ddeloos zijn. Hoewel zij door hun voorspoed verhard worden in hun g'ddeloosheid, blijven zij toch voorspoedig." Hij beschrijft hun voorspoed in zijn hoogte en breedte en lengte. *"Indien het waar is wat jij zegt, zegt mij toch waarom leven de g'ddelozen?"* Het feit wordt aangenomen als erkend en toegestaan, want dagelijks zien wij er de voorbeelden van. Zij leven en worden niet plotseling afgesneden door de slagen van G'ds wraak. Zij spreken nog, die hun mond tegen de hemel zetten. Zij handelen nog die hun hand uitstrekken tegen G'd. Zij leven niet slechts, dat is: hun is niet slechts uitstel verleend, maar zij leven in voorspoed! Ja meer, Zij worden oud. Zij hebben de eer, de voldoening en het voordeel van lang te leven, tijd genoeg om hun gezin groot te zien worden en hun bezittingen te zien vermeerderen.

Waarom nu is dit? Het is de moeite waard om te vragen naar de redenen van de uitwendige voorspoed van g'ddeloze mensen. Het is niet omdat G'd de aarde verlaten heeft, of omdat Hij hun g'ddeloosheid niet ziet en niet haat, of haar niet kan straffen, maar omdat de maat hunner ongerechtigheid nog niet vol is! Dit is de dag van G'ds lankmoedigheid, en op de een of andere wijze maakt Hij gebruik van hen en van hun voorspoed om Zijn eigen raadsbesluiten tot stand te brengen, terwijl Hij hen rijpt voor het verderf, maar de voornaamste reden is, dat Hij wil doen blijken dat er een andere wereld is, die de wereld is van de vergelding, en niet deze.

Job had de voorspoed van de g'ddelozen uitvoerig beschreven, en nu stelt hij dit in deze verzen tegenover hetgeen zijn vrienden gezegd hadden nopens hun gewis verderf in deze wereld: *"Zegt mij, hoe dikwijls geschiedt het, dat de lamp van de g'ddelozen uitgeblust wordt? Ziet jij niet even dikwijls dat zij blijft branden totdat zij vanzelf uitgaat? Hoe dikwijls ziet jij verwoesting over hen komen, of dat G'd hun smarten uitdeelt in Zijn toorn? Ziet jij niet even dikwijls dat hun vrolijkheid en hun voorspoed tot het laatste toe voortduren?"* Er zijn misschien evenveel voorbeelden van, dat bekende zondaren hun dagen eindigen in pracht en weelde als in ellende en armoede, en deze waarneming volstaat om hun argumenten tegen Job krachteloos te maken en aan te tonen dat het karakter van de mensen niet met zekerheid beoordeeld kan worden naar hun uitwendige omstandigheden. Hij brengt dit overeen met de heiligheid en rechtvaardigheid van G'd, al is het ook, dat g'ddeloze mensen al hun dagen voorspoedig zijn, moeten wij daarom toch niet denken dat G'd hun boosheid altijd ongestraft zal laten.

Hij vindt de oplossing van het raadsel nopens dit verschil, dat G'ds voorzienigheid maakt tussen de ene g'ddeloze en de andere in de wijsheid en de vrijmacht van G'd. Zal men G'd wetenschap leren? Durven wij G'ds handelingen aanklagen, Zijn gedrag afkeuren? Zullen wij het op ons nemen om aan G'd te zeggen hoe Hij de wereld moet regeren, welke zondaar Hij moet sparen, en welke Hij moet straffen? Hij heeft beide gezag en macht om de hogen te richten. Engelen in de hemel, vorsten en magistraten op aarde zijn aan G'd rekenschap verschuldigd, en moeten hun oordeel van Hem ontvangen. Hij bestuurt hen, en maakt het gebruik van hen dat Hem behaagt, zal Hij dan rekenschap verschuldigd zijn aan ons, of van ons raad ontvangen? Hij is de rechter van de gehele aarde, en daarom zal Hij ongetwijfeld recht doen.

En zo zullen de g'ddelozen, als een van hen sterft in een paleis en een ander in een kerkerhol, elkaar ontmoeten in de vergadering van de doden en veroordeelden, en daar zal de worm, die niet sterft, en het vuur, dat niet uitgeblust wordt, voor hen gelijk wezen, waardoor deze verschillen onbeduidend worden, en niet de moeite waard om ons het hoofd er over te breken. Tot zover het commentaar van Matthew Henry over Jobs worsteling met de vraag hoe de Eeuwige het kan toelaten, dat een goed mens zoals hij een moeilijk leven heeft, terwijl slechte mensen, die helemaal niet in G'd geloven en alles doen wat Hij verboden heeft, een mooi leven hebben. Alhoewel hij zich ervan bewust is, dat men G'd, de opperste Rechter, hierover niet de les kan lezen, vindt hij dat gewoon niet eerlijk. Job was niet de enige die dit punt naar voren bracht en stond daarin zeker niet alleen, want de profeet Jeremia dacht er net zo over. Ook hij was het er niet mee eens.

Evenals Job wist ook Jeremia maar al te goed, dat het onmogelijk is om in hoger beroep te gaan als men het met G'ds beslissingen niet eens is, want er is geen rechter hoger dan de Eeuwige. Desalniettemin kan men als mens best wel vragen hebben bij het beleid van G'd. De profeet wist wel, dat de Eeuwige heus Zijn redenen voor Zijn handelen zal hebben, maar Jeremia wilde graag weten welke dat zijn. Daarom wilde hij met Hem praten over Zijn wijze van

beoordelen en stelde de Eeuwige vrijmoedig de vraag naar het waarom van de onbegrijpelijke en onrechtmatige voorspoed van de g'ddelozen:

יְרֵמְיָהוּ Yir'm'yahu [Jeremia] 12:1-3

“Eeuwige, U staat altijd in Uw recht als ik het tegen u opneem. Toch vraag ik, hoe verantwoordt U dat boosdoeners in voorspoed leven, en trouwelozen rust genieten? U hebt hen geplant, ze schoten wortel, liepen uit en droegen vrucht. Ze hebben de mond vol van U, maar dragen U niet in het hart. Maar mij kent U, Eeuwige, U ziet mij, U weet dat ik U in mijn hart draag!” (NBV).

“Eeuwige, U bent een eerlijke rechter. Uw oordeel is altijd juist. Maar nu wil ik iets van U weten. Waarom gaat het met slechte mensen goed? Waarom genieten bedriegers van een fijn leven? Is dat eerlijk, Eeuwige? U hebt die mensen het leven gegeven. Het gaat goed met hen, ze hebben succes. Ze eren U met mooie woorden, maar ze menen er niets van. Eeuwige, U kent mij, U weet hoe ik leef en hoe ik van binnen ben!” (Bijbel in Gewone Taal).

“Eeuwige, U bent altijd rechtvaardig als ik een zaak aan U voorleg om Uw beslissing te horen. Laat mij daarom deze klacht aan U voorleggen: Waarom gaat het slechte mensen altijd goed? Waarom hebben de g'ddelozen zo'n gemakkelijk leven? U plant ze. Zij schieten wortel, bloeien op en hun handel floreert. Hun winsten groeien en zij zijn rijk. Zij zeggen: G'd zij dank! Maar in hun hart menen zij daar niets van. Maar wat mij betreft - Eeuwige, U kent mijn hart - U weet hoe ik naar U verlang!” (Het Boek).

“Eeuwige, U hebt altijd het recht aan Uw kant, welke zaak ik ook met U zou aanspannen. Maar toch wil ik U een vraag stellen over Uw rechtvaardigheid. Waarom gaat het mensen voor de wind die met U geen rekening houden? Mensen, die zich om Uw trouw of ontrouw niet bekommeren, blijken zorgeloos te kunnen leven. U hebt hen ook geplant en zij hebben wortel geschoten; ze groeien ook en dragen vrucht. Ze hebben de mond vol over U, maar in hun hart is voor U geen plaats. Eeuwige, U kent mij, in al mijn doen en laten; U doorgrondt mij helemaal, U weet dat ik voor U heb gekozen!” (Groot Nieuws Bijbel).

Surinaams: *“Masra, te mi e krutu nanga Yu fu wan tori, a e kon na krin taki ala ten Yu abi leti. Ma toku mi wani aksi Yu wan sani: Fu sanede a e go ogri-ati sma bun? Fa a kan dati den di no de fu fertrow e libi sondro wan broko-ede? Na Yu meki dati den tnapu tide, èn den tnapu tranga tu. A e go den bun tu., leki te a bon gi nyun taki nanga froktu. De e taki dorodoro fu Yu, man den ati de fara fu yu. Ma Masra, Yu sabi mi. Yu e luku mi fin'fini èn Yu sabi fa mi firi de gi Yu!”*

Jeremia stelde de Eeuwige in hoofdstuk 12 vers 1 de vraag, die de titel is van deze Bijbelstudie: *“Waarom gaat het slechte mensen altijd goed? - ? צלחה מדוע דרך רשעים r'shaim tzalecha?”* De letterlijke vertaling van deze Hebreeuwse woorden is: *“Waarom is de weg van de boosdoeners voorspoedig?”* Het is niet zo dat hij twijfelde aan de rechtvaardigheid van de Eeuwige, want hij zei immers zelf in vers 1: *“Eeuwige, U bent altijd rechtvaardig!”* (Het Boek) zoals ook David zei: *“Rechtvaardig is de Eeuwige in alles wat Hij doet!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 145:17a, NBV). De profeet kon gewoon niet begrijpen hoe het toch mogelijk is, dat uitgerekend de slechteriken zo voorspoedig zijn terwijl de goede mensen telkens pech hebben. Met slechte mensen gaat het goed en met goede mensen slecht. Het is net alsof het kwade beloond wordt en het goede bestraft. Dat klopt toch niet?

Hij vroeg de Eeuwige, waarom Hij de onverdiende voorspoed van de g'ddelozen toelaat en hen in alles hun gang laat gaan in plaats van in te grijpen en hun wangedrag te bestraffen. Het is duidelijk dat Jeremia het er niet mee eens was, maar hij wist heel goed, dat de Eeuwige het recht altijd aan Zijn zijde heeft, als hij met Hem daarover zou twisten. Als profeet zijnde zal hij ongetwijfeld het boek Job gekend hebben en zich ervan bewust geweest zijn, dat G'd de hoogste rechter op aarde is en overal het laatste woord op heeft. Dat wist Jeremia natuurlijk als geen ander en hij was nuchter genoeg om te beseffen dat het geen enkel nut heeft om G'ds beleid in twijfel te trekken, maar desondanks wilde hij met Hem daarover praten, want hij

worstelde met dezelfde vragen waarmee ook Job en vele anderen geworsteld hebben en ook heden ten dage zijn er nog ontelbare gelovigen, die hier tegenaan lopen.

Velen zitten net als hij met de vraag waarom het met slechte mensen zo goed gaat en vaak ook nog een lang en zorgeloos leven hebben, maar Jeremia gaat daarin nog een stap verder met de vraag waarom er überhaupt slechte mensen bestaan. Waar komen ze vandaan? In Vers 2 houdt hij de Eeuwige zelf daarvoor verantwoordelijk, want Hij heeft alle mensen geschapen en dus ook de slechte, die de profeet met planten vergelijkt: *“U hebt hen geplant, ook hebben zij wortel geschoten, zij gaan hun gang, ook dragen zij vrucht. U bent nabij in hun mond, maar ver van hun nieren.”* (Herziene Statenvertaling).

In andere vertalingen zegt hij, dat G'd ver van hun hart is, maar de Hebreeuwse grondtekst heeft het over *qil'ot* כִּלְיוֹת [nieren]. De nieren, die als filters fungeren, die giftige afvalstoffen uit het lichaam verwijderen, zijn hier een beeld van het geweten, dat goed en kwaad onderscheidt. Ik vind het trouwens opmerkelijk, dat men reeds duizenden jaren geleden precies wist, welke functies de organen hebben. Jeremia maakte G'd het verwijt, dat Hij de slechte mensen zelf geplant heeft zodat ze vrucht dragen, met andere woorden, dat ze gedijen. In de vertaling van het Boek zegt hij: *“Zij schieten wortel, bloeien op en hun handel floreert. Hun winsten groeien en zij zijn rijk. Zij zeggen: G'd zij dank! Maar in hun hart menen zij daar niets van!”*

Sommige slechteriken doen zo naar buiten toe alsof ze gelovig zijn, maar in werkelijkheid hebben ze helemaal niets met G'd en Zijn volk. En juist met die mensen gaat het hartstikke goed in tegenstelling tot goede mensen als Job en Jeremia. Beiden vonden het derhalve zeer wrang, hen in voorspoed te zien leven, terwijl zij zelf zo moesten lijden. Evenals Job destijds deed wees ook Jeremia de Eeuwige hier in vers 3 op het verschil tussen de slechte mensen en zichzelf: *“Maar mij kent U, Heer, U ziet mij, U weet dat ik U in mijn hart draag!”* (NBV). En vervolgens vraagt hij de Eeuwige om de boosdoeners als slachtschapen te oordelen. Hij kreeg weliswaar geen rechtstreeks antwoord daarop, maar uit de verzen 14 t/m 17 blijkt, dat slechte mensen zowel uit de heidense volken alsook uit G'ds eigen volk hun straf zeer zeker niet zullen ontlopen, maar dat zij door Zijn oneindige geduld met hen ruimschoots de tijd krijgen om alsnog tot ommekeer en berouw te komen en hun leven aan Hem te wijden. Doen ze dat niet, dan zal Hij ze als onkruid met wortel en al uitrukken en verdelgen.

Dat had Jeremia eigenlijk al kunnen weten als hij behalve het boek Job ook de psalmen 37, 73 en 92 ter harte had genomen. Het is weliswaar niet leuk om te zien dat slechte mensen om ons heen het vaak beter hebben dan wij, maar we moeten niet jaloers op hen zijn, want een oud Nederlands spreekwoord zegt: *“De kruik gaat zo lang te water tot zij barst!”* Met andere woorden: het zal hen niet eeuwig voor de wind gaan, want ooit zal hen het lachen vergaan, en dan geldt een ander spreekwoord: *“Wie het laatst lacht, lacht het best!”*

Het leven is net als een smartphone: sommige gebruikers hebben prepaid en de anderen krijgen de rekening pas later gepresenteerd, maar het bellen is in beide gevallen zeker niet gratis. Het kan natuurlijk niet zo zijn, dat er aan ons belgedrag geen consequenties verbonden zouden zijn. Elk telefoontje wordt geregistreerd en vroeger of later afgerekend, en zo is het ook met de goede en slechte daden in het leven van de mensen. We hoeven dus niet jaloers te zijn op de tijdelijke voorspoed van de g'ddelozen, want dat houdt een keer op. En dan? Dan komt de eindafrekening! Daarom gaf David ons uit eigen ervaring het welgemeende advies:

תהלים Tehilim [Psalmen] 37:1-2 en 37-38

“Erger je niet aan slechte mensen, wees niet jaloers op wie kwaad doen, zij verdorren snel als het gras, zij verwelken als het jonge groen! ... Zie de onschuldige, kijk naar de oprechten: wie vredelievend zijn hebben de toekomst. Maar zondaars worden verdelgd, er is geen toekomst voor een slecht mens!” (NBV).

“Wind je niet op over de zondaars, wees op boosdoeners niet jaloers, want zo snel als het gras vergelen zij, zij verdorren als het groene kruid! ... Maar let eens op de vrome, op een eerlijk mens: een mens van vrede heeft toekomst. De zondaars worden uitgeroeid, allemaal, voor de bozen is er geen toekomst!” (Willibrordvertaling).

“Wees niet jaloers op slechte mensen, erger je niet aan mensen die kwaad doen. Want ze verdwijnen snel, zoals het gras dat verdort, zoals een bloem die verdroogt! ... Kijk naar goede en eerlijke mensen, mensen die geluk en vrede zoeken. Zij zullen lang leven. Maar mensen die zich tegen G'd verzetten, zullen verdwijnen. Er blijft niets van ze over!” (Bijbel in Gewone Taal).

“Wees niet jaloers op de zondaars, op de mensen die slechte dingen doen. Zij verdwijnen net zo snel als het gras en verwelken als eendagsbloemen! ... Kijk maar eens naar de gelovige en let op de oprechte mens: vredelievende mensen hebben de toekomst. De zondaars worden echter allemaal vernietigd, ook hun kinderen hebben geen toekomst!” (Het Boek).

“Wees niet jaloers op mensen zonder G'd, benijd nooit wie onrecht doen. Want ze verdwijnen, zo snel als het gras verdort, zo snel als onkruid verwelkt! ... Kijk naar de goede, oprechte mensen: een vreedzaam mens heeft toekomst. Maar wie zich tegen G'd verzet, wordt weggevaagd, uitgeroeid, hij heeft geen toekomst!” (Groot Nieuws Bijbel).

Surinaams: *“Un no mus nyan un niri nanga sma di e du kruktudu, no dyarusu tu tapu sma di e du trawan ogri. Bika den e dede gwe es'esi, leki fa grasi e drei gwe es'esi, leki fa sani di prani e flaw gwe es'esi te den no feni watra! ... Ma teki yu ten luku a sma di e tan waka baka baka Gado, hori ai na tapu a sma di e libi leki fa a fiti, bika na sma di lobi freide o abi bakapikin. Ma den sma di e broko a wèt fu Gado, o lasi den libi, den bakapikin fu den ogri-ati sma o dede gwe!”*

Rabbi Yitzchok Rubin schreef in zijn commentaar op Psalm 37 onder andere: “Ga nimmer de concurrentie aan met g'ddelozen. Hun holle bestaan is niet ons verdriet en pijn waard. Hun succes is een illusie. Wanneer het gras van de wortel is afgesneden is het gras niet meer groener aan de overkant. ... Het goede doen terwijl het kwaad in de buurt is, is handelen in geloof. Vertrouw op G'd zoals de Joden in de woestijn op G'd vertrouwden in hun loofhutten. Dit geloof versterkt het geloof alleen maar. Wanneer we ons op G'd richten zullen we beloond worden. ... We hoeven niet te treuren om wat onredelijk lijkt. G'd heeft ons Zijn grootste geschenk gegeven: Hij is altijd bij ons! Wanneer we het goede doen - de wil van HaShem - dan zal onze integriteit voor iedereen zichtbaar zijn. De moeilijkste beproeving is standvastig te blijven tegenover het succes van de g'ddeloze. Onze suka [loofhut] lijkt fragiel tegenover de stevige huizen van de g'ddelozen. Maar zij missen de mitz'vot [geboden] van HaShem. Wij hebben een visie, zij ontbaren die.” Tot zover het commentaar van Rabbi Yitzchok Rubin.

David zegt in vers 1 van Psalm 37, dat we ons niet moeten opwinden over de boosdoeners en dat we ook niet afgunstig moeten zijn over het mooie leven waar deze g'ddelozen van genieten. Hij zei dit niet zonder reden, want het kan makkelijk in ons hart binnendringen als men naar de voorspoed van slechte mensen kijkt terwijl ze alles doen wat G'd verboden heeft. Dan vragen wij ons af waarom de Eeuwige daar niets aan doet en al dat onrecht toelaat. David zei: Wind je niet op! Erger je niet aan deze slechte mensen en wees niet jaloers op hen! Natuurlijk zou het fijn zijn, als ook wij een gelukkig en zorgeloos leven konden leiden, maar dat komt nog wel, we hebben daarvoor alleen een beetje geduld nodig. Het ware geluk vinden wij door G'd te dienen, Zijn geboden na te leven en de liefde van Yeshua uit te dragen. Het tot stand brengen van een rechtvaardige wereld waarin iedereen gelukkig is, kan men slechts door onbaatzuchtig handelen, behulpzaamheid en naastenliefde bereiken en niet met egoïstisch gedrag. Om deze reden zei David in de verzen 37 en 38: *“Kijk naar de goede, oprechte mensen: een vreedzaam mens heeft toekomst. Maar wie zich tegen G'd verzet, wordt weggevaagd, uitgeroeid, hij heeft geen toekomst!”* (Groot Nieuws Bijbel). Asaf, de leider van een van de tempelkoren, had hier blijkbaar geen gehoor aan gegeven omdat hij zo gefocust was op zijn eigen ellende en de voorspoed van slechte mensen, dat het hem bijna fataal werd, zoals hij in Psalm 73 schreef:

תהלים Tehilim [Psalmen] 73:2-5, 12-14, 16-17 en 19

“Toch was ik bijna bij Hem weggegaan. Bijna ging het mis met mij. Want ik was jaloers op slechte mensen. Steeds zag ik hoe gelukkig zij zijn. Ze zijn nooit ziek, ze zien er altijd gezond uit. Ze hebben geen zorgen en geen pijn, ze lijden niet, zoals andere mensen! ... Zo zijn slechte

mensen, ze hebben nooit zorgen en ze worden steeds rijker. Ben ik dan voor niets eerlijk geweest? Heb ik voor niets altijd goed geleefd? Elke dag moest ik lijden. G'd straffe me, elke ochtend weer. ... Daarom probeerde ik te begrijpen waarom het met slechte mensen goed gaat. Op die vraag vond ik geen antwoord. Maar toen ging ik naar de tempel van G'd. Daar ontdekte ik hoe het met slechte mensen afloopt. ... Ze worden in één keer vernietigd. Hun einde is verschrikkelijk!" (Bijbel in Gewone Taal).

"Toch had ik bijna een misstap begaan, bijna waren mijn voeten uitgegleden, want ik keek met afgunst naar de dwazen, benijdde het geluk van wie kwaad doen. Tot hun dood blijven zij voor ziekte gespaard, hun buik is goedgevuld, aardse kwellingen kennen zij niet, het lijden van anderen gaat aan hen voorbij! ... Zo zijn de g'ddelozen ten voeten uit, ze verrijken zich, onverstoorbaar. Ja, vergeefs hield ik mijn geweten zuiver en waste ik mijn handen in onschuld! Want ik werd gestraft, dag aan dag, en geslagen, elke morgen weer. ... Dus bleef ik nadenken, ik wilde weten waarom, het was een vraag die mij kwelde, tot ik G'ds heiligdom binnenging en mij hun einde voor ogen bracht. ... In een oogwenk is het met hen gedaan, hun ondergang, hun einde is een verschrikking!" (NBV).

"Wat mijzelf betreft: bijna had ik het rechte pad verlaten; bijna was ik uitgegleden. Dat komt doordat ik jaloers was op de trotse mensen, toen ik zag hoe voorspoedig de ongelovigen leefden. Zij lijken geen problemen te kennen; ook lichamelijk niet: zij zien er gezond en weldoervoed uit. Zij weten niet wat zorgen zijn en niemand legt hun een strobreed in de weg! ... Kijk, zo leven de ongelovigen. Zonder zorgen worden zij alleen maar rijker en rijker. Voor niets heb ik zuiver geleefd; mij ver gehouden van onrecht. De hele dag word ik gekweld; elke morgen voel ik mijn straf. ... Ik heb mij het hoofd gebroken hoe dit mogelijk was. In mijn ogen was het onbegrijpelijk en onaanvaardbaar. Maar uiteindelijk ging ik G'ds huis binnen en zag hoe het met de ongelovigen afliep. ... In een oogwenk veranderen zij en bekijkt ieder hen met afgrijsen!" (Het Boek).

"Toch was ik bijna misgestapt, het scheelde maar weinig of ik was uitgegleden. Want ik raakte afgunstig op mensen zonder G'd of gebod, toen ik zag hoe goed het met hun ging. Ze zijn kerngezond, kwalen blijven hun bespaard. Zij worden niet door zorgen gekweld, hun gaat het leed voorbij! ... Zo zijn ze, ten voeten uit, de mensen zonder G'd of gebod. Ze hebben geen zorgen en worden almaar rijker. Voor niets heb ik eerlijk geleefd, voor niets mijn handen schoongehouden. Elke dag brengt nieuwe ellende, veel moet ik verduren. ... Ik bleef erover denken, ik wilde het begrijpen! Het was een kwellende bezigheid, tot ik mij terugtrok in Uw tempel. Toen begreep ik hoe het hun zou vergaan. ... Ontzettend is hun lot, vreselijk is hun einde!" (Groot Nieuws Bijbel).

Surinaams: *"Ma mi fu mi sei, pikinso moro dan mi ben kmopo tapu a pasi, pikinso moro dan de futu fu mi ben grati kmopo. Bika mi ben e dyarusu tapu den sma di no feni en fanowdu fu du Gado wani, mi ben e dyarusu di mi si taki sani e go bun nanga den ogri-ati sma. Den no sabi san na siki, den e nyan bun èn den gesontu. Den no sabi san na broko-edede, den problema di tra sma abi. ... Iya, na so den ogri-ati sma e taki, den no abi no wan broko-edede èn den kon gudu moro nanga moro. Ma mi dati, na fu soso mi hori mi ati krin, na fu soso mi no du ogri. Bika na heri dei Gado e strafu mi, ala mamanten baka A e fon mi! ... Mi broko mi edede fu ferstan a sani disi, a ben e dangra mi tumsi, te leki mi go ini a santa presi fu Gado, dan mi kon ferstan san o miti den. ... Ini wan pingi fu wan ai den e dede gwe, den no de fu si moro, den e dede wan takru de!"*

In het hart van sommige gelovigen zit wrevel over het feit dat zij tegenslagen te verduren hebben terwijl het de g'ddelozen in hun nabije omgeving voor de wind gaat. Behalve Job en Jeremia waren er ook in de Bijbel nog wel meer mensen die moeite hadden met G'ds beleid op dit vlak. Ook zij vonden het oneerlijk van G'd. Is G'd oneerlijk? Ik vind dit een gevaarlijke gedachte! Asaf, de auteur van Psalm 73, waarschuwde daarvoor uit eigen ervaring. Hij was namelijk ook zo iemand die het er lastig mee had. Zoals de meeste gelovigen had ook Asaf bijna dagelijks moeilijkheden, verdriet en zorgen en telkens door ongeluk geplaagd, waardoor hij de rechtvaardigheid van dit alles in twijfel trok omdat hij om zich heen zag, hoe goed het met

de slechteriken ging. Daarom klaagde hij in de verzen 4 en 5: “Ze zijn nooit ziek, ze zien er altijd gezond uit. Ze hebben geen zorgen en geen pijn, ze lijden niet, zoals andere mensen!” (Bijbel in gewone Taal). Asaf werd jaloers op deze lieden en vroeg de Eeuwige waarom Hij dit toestond. Kan het G'd niets schelen? Jawel, maar Hij heeft veel geduld, niet alleen met hen, maar ook met ons. Ook wij zijn niet perfect en maken elke dag fouten in de omgang met elkaar en in de naleving van de Tora. En toch heeft de Eeuwige zo veel geduld met ons en geeft ons telkens weer nieuwe kansen om onze fouten te herstellen. Waarom zouden we de g'ddelozen de kans niet gunnen om alsnog tot geloof te komen en de slechte mensen om hun leven te verbeteren? G'd heeft geduld met iedereen, maar Zijn geduld houdt een keer op en dan maakt Hij een abrupt einde aan het mooie leventje van volhardende en onverbeterlijke slechteriken.

Asaf was jaloers op deze mensen totdat hij G'ds heiligdom binnenging, waar hem werd geopenbaard, hoe het met de boosdoeners zal aflopen: “Ontzettend is hun lot, vreselijk is hun einde!” (Groot Nieuws Bijbel). “In een oogwenk is het met hen gedaan, hun ondergang, hun einde is een verschrikking!” (NBV). “In een oogwenk veranderen zij en bekijkt ieder hen met afgrijzen!” (Het Boek). “Ze worden in één keer vernietigd Hun einde is verschrikkelijk!” (Bijbel in gewone Taal). Hoe verschrikkelijk is hun einde? Waar gaan ze naartoe? Yeshua zal tegen hen bij Zijn wederkomst zeggen: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 25:41). **Surinaams:** “Un kmoto na Mi fesi, bika a fluku fu Gado de na un tapu. Un go ini a faya san Gado meki klari gi didibri nanga den takrueye fu en! A faya di e bron fu têgo!”

Hetzelfde lot staat ook hen te wachten, die reeds voor die tijd al overleden waren, maar op de Dag des Oordeels voor de rechterstoel zullen staan: “En wanneer iemand niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs!” (חזירן Chizayon [Openbaring] 20:15) **Surinaams:** “Suma nen no ben skrifi ini a buku fu libi, den ben fringi go ini a swampu di abi soso faya!” en: “De lafhartigen, de ongelovigen, de verfoeilijken, de moordenaars, de hoereerders, de tovenaars, de afgodendienaars en alle leugenaars - hun deel is in de poel, die brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood!” (חזירן Chizayon [Openbaring] 21:8). **Surinaams:** “Ma den sma di den o fringi go ini a swampu di abi soso faya èn san e bron nanga kroiti, na den sma di ben frede fu tan hori a bribi, den sma di no ben wani bribi, nanga den sma di ben du ala sortu ogri. Na den kiriman, den sma di ben gi densrefi abra na takru lostu, den sma di ben du tofruwroko, den sma di ben dini kрукtu gado, nanga ala den leiman. Disi na a di fu tu dede!”

Zouden we dan in het licht van de eeuwigheid met hen willen ruilen? Moeten we echt jaloers op hen zijn omdat het met hen nu op dit moment nog beter gaat dan met ons? Laat ze maar genieten van hun tijdelijke weelde en voorspoed en tevreden zijn met wat wij hebben. Zij hebben geen problemen, krijgen promoties en aanzien, wonen in luxe huizen, hebben de allernieuwste apparatuur, altijd volop te eten, lopen in merkkleding en rijden in de mooiste auto's terwijl wij het in financieel opzicht en wat de gezondheid betreft vaak moeilijk hebben en ons zorgen moeten maken hoe we de hoge ziektekosten, energierekeningen en vaste lasten moeten betalen. Yeshua zei echter met het oog op de Olam Haba: „Maak je dus geen zorgen. Zeg niet: Hoe komen we aan eten? of: Hoe komen we aan drinken? of: Hoe komen we aan kleren? Met die dingen houden de mensen zich bezig die G'd niet kennen. Je Vader in de hemel weet echt wel dat je al die dingen nodig hebt. Houd je bezig met G'ds nieuwe wereld en doe wat G'd van je vraagt. Dan zal G'd je al die andere dingen ook geven!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 6:31-33, Bijbel in Gewone Taal). **Surinaams:** “Dat'ede yu no mus broko yu ede nanga san yu o nyan, san yu o dringi, noso san yu o weri. Bika na sma di no sabi Gado e broko den ede nanga den sani disi. Ma yu Tata na heimel sabi tak' yu abi ala den sani disi fanowdu. Ma tapu a fosi presi yu mus suku fu de ondro a tiri fu Gado, èn fu libi bun ini En ai, dan A sa gi yu ala den sani disi tu!”

De g'ddelozen die nu in voorspoed leven, zijn in feite geestelijke bedelaars, want ze zijn niet in het bezit van de echte rijkdom: het eeuwig leven! Toen Asaf G'ds heiligdom binnenging, realiseerde hij zich opeens dat er geen enkele reden is om jaloers te zijn op de vergangelijke voorspoed van slechte mensen, omdat hij zag hoe afgrijselijk hun einde zal zijn. Hij begreep dat men zelfs op het hoogtepunt van hun voorspoed eerder medelijden met hen zou moeten hebben dan jaloezie, want zij rijpen slechts tot hun verderf.

Asaf had zichzelf wel voor zijn kop kunnen slaan voor zijn domheid, jaloers geweest te zijn op de slechteriken: *“Toen ik zo verbitterd was, gekrenkt tot in mijn ziel, was ik een grote dwaas, iemand zonder verstand. Ik gedroeg mij tegenover U zo redeloos als een dier!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 73:21-22, Groot Nieuws Bijbel). NBV: *“Zolang ik verbitterd was, gekwetst van binnen, dom en dwaas, was ik bij U als een redeloos dier!”* **Surinaams:** *“Di mi ati ben bita, di mi ben e nyan mi niri, mi ben don, mi no ben abi ferstan srefsrefi, leki fa meti no abi ferstan!”*

Matthew Henry schreef in zijn commentaar hierover: Als hij er nu over nadenkt erkent hij dat het zijn dwaasheid was om zich aldus te kwellen: *“Zo dwaas was ik, dat ik mijzelf gepijnigd heb.”* Laat gemelijke lieden zich aldus smaden om hun ontevredenheid, en er zich zo over schamen dat zij uit hun hart verdwijnt. *“Welk een dwaas ben ik, om mij aldus zonder oorzaak ongelukkig te maken!”* Hij erkent dat het zijn onwetendheid was, waardoor hij zich aldus heeft gekweld: *“Zo onwetend was ik omtrent hetgeen ik had kunnen weten, en dat, zo ik het goed geweten had voldoende zou geweest zijn om al mijn murmuringen tot zwijgen te brengen. Ik was als een behemot, een groot beest, bij U. Beesten geven alleen acht op het tegenwoordige en zien nooit uit naar het toekomstige, en dat heb ik gedaan. Indien ik geen grote dwaas ware geweest, dan zou ik aan zo'n onzinnige verzoeking niet zolang gehoor hebben gegeven. Wat? G'ddelozen te benijden om hun voorspoed! Schier te wensen, dat ik een hunner was, met hen van voorspoed te willen ruilen. Zo dwaas was ik!”* Als g'dvruchtige mensen verrast en overvallen door de verzoeking soms verkeerd denken, spreken of handelen, dan zullen zij, als zij hun dwaling inzien, er met smart van spreken, met smart en schaamte en zelfverfoeiing, zij zullen zich dwazen noemen. Tot zover Matthew Henry.

Asaf heeft ingezien hoe dom hij was, dat hij jaloers was op de voorspoed van de slechteriken zonder te beseffen, dat hun brede weg een doodlopende weg is terwijl het smalle pad ons naar het eeuwige leven leidt. Hij gaf daarom toe, dwaas te zijn geweest en vergeleek zichzelf met een redeloos dier. David kwam tot dezelfde conclusie: Wie dat niet vat en niet begrijpt, is volgens Psalm 92 een mens zonder verstand en een dwaas:

תהלים Tehilim [Psalmen] 92:7-8

“Een redeloos mens verstaat het niet, en een dwaas begrijpt dit niet: Wanneer de g'ddelozen uitspruiten als het groene kruid en alle bedrivers van ongerechtigheid bloeien, zij zullen voor immer verdelgd worden!” (NBG).

“Het dringt tot de dommen niet door en dwazen kunnen het niet vatten: dat de wettelozen als onkruid gedijen en de onrechtvaardigen bloeien alleen om te worden verdelgd, voor altijd!” (NBV).

“Domme, dwaze mensen begrijpen U niet. Ze zien dat het goed gaat met slechte mensen, met mensen die alleen maar kwaad doen. Maar ze weten niet dat U die mensen zult vernietigen!” (Bijbel in gewone Taal).

“Een mens zonder verstand begrijpt het niet en ook dwazen kunnen er niet bij. Het lijkt wel of bij de ongelovigen alles voor de wind gaat, of zondaars alleen maar gezondheid en voorspoed kennen. Maar toch zult U ze vernietigen!” (Het Boek).

“Bekrompen geesten vatten het niet, het gaat hun verstand te boven. Zeker, mensen zonder G'd of gebod gaat het voorspoedig, ze groeien als onkruid. Maar wat staat hun te wachten? De ondergang, eens en voor al!” (Groot Nieuws Bijbel).

Surinaams: *“Don sma nanga sma di no abi ferstan, no o man ferstan den sani disi: Taki sani e go bun nanga den ogri-ati sma, taki sma di e du kruktudu e go na fesi, ma Yu o figi den puru na pasi fu têgo!”*

Het is een kweeling voor goede, eerlijke en rechtvaardige mensen als Job, Asaf en Jeremia dat het slechte mensen altijd goed gaat en zij desondanks ongestoord door kunnen gaan met hun kwade praktijken, zonder dat G'd ingrijpt. We zien hier enerzijds de dwaasheid van de zondaar

vanwege zijn volharding in de zonde, want hij gebruikt het door G'd verleende uitstel van executie niet om zich te bekeren en zijn leven te verbeteren en anderzijds de dwaasheid van de gelovige vanwege zijn ongeduld, want hij zou moeten weten tot welke conclusie Asaf gekomen is: dat hij en dus ook wij niet op de huidige voorspoed, maar op het toekomstige einde van de slechteriken moeten letten, want zij zullen in de poel des vuurs geworpen worden en voor altijd verdelgd worden.

Helaas is niet iedereen zo verstandig om verder te kijken dan zijn neus lang is, want er zijn net als toen ook nu nog vele gelovigen, die alleen naar hun eigen omstandigheden kijken en zich eraan irriteren, dat het met hun zo slecht en met de slechten zo goed gaat en ze nemen het G'd kwalijk, dat Hij de rollen niet omdraait. Voor de Eeuwige moet het wel heel vermoeiend zijn om dat gemopper en geklaag al duizenden jaren te moeten aanhoren. Daarom schreef de profeet Maleachi:

מלאכי Mal'achi [Maleachi] 2:17, 3:15 en 3:19-21 (4:1-3)

“Gij vermoeit de Eeuwige met uw woorden. En dan zegt gij: Waarmee vermoeien wij Hem? Doordat gij zegt: Ieder die kwaad doet, is goed in de ogen des Eeuwigen en aan hen heeft Hij een welgevallen; waar is anders de G'd van het recht? ... En nu, wij prijzen de overmoedigen gelukkig; niet alleen worden zij gebouwd, terwijl zij g'ddeloosheid bedrijven, maar ook verzoeken zij G'd, en ontkomen. ... Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die g'ddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken, zegt de Here der heerscharen, welke hun wortel noch tak zal overlaten. Maar voor u, die Mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen; gij zult uitgaan en springen als kalveren uit de stal. Gij zult de g'ddelozen vertreden, want tot stof zullen zij zijn onder uw voetzolen op de dag die Ik bereiden zal, zegt de Here der heerscharen!” (NBG).

“Met jullie gepraat vallen jullie de Eeuwige lastig, en dan vragen jullie: Hoezo vallen wij Hem lastig? Door te zeggen: Iedereen die kwaad doet, doet wat goed is in de ogen van de Eeuwige, zulke mensen bevallen Hem. Of: Waar is nu de G'd die rechtspreekt? ... We moeten de hoogmoedigen wel gelukkig prijzen, want wie zich g'ddeloos gedraagt gaat het voor de wind, en wie G'd beproeft komt er goed vanaf. ... Die dag zal zeker komen, brandend als een oven. Wie hoogmoedig zijn of wie zich g'ddeloos gedragen, zullen dan slechts stoppels zijn die door de hitte van die dag worden verschroeid, zegt de Heer van de hemelse machten. Geen wortel of tak zal er van hen overblijven. Maar voor jullie die ontzag voor Mijn naam hebben zal de zon van de gerechtigheid, die genezing in haar vleugels draagt, stralend opgaan. Huppelend als kalveren die op stal hebben gestaan zullen jullie naar buiten komen. Dan vertrappen jullie de wettelozen; op de dag die Ik voorbereid, zullen zij niet meer zijn dan stof onder jullie voeten, zegt de Heer van de hemelse machten!” (NBV).

“Israëlieten, jullie maken de Eeuwige moe met jullie gepraat. En jullie vragen: Hoezo maken we Hem moe? Hij wordt moe omdat jullie zeggen: Het kan de Eeuwige niets schelen als mensen slechte dingen doen. Het doet Hem zelfs plezier! Is G'd er wel? Is Hij wel rechtvaardig? ... Kijk maar hoe goed het gaat met mensen die geen eerbied voor Hem hebben. Ze doen slechte dingen, G'd zou hen moeten straffen! Maar toch doet Hij dat niet. ... De machtige Heer zegt tegen Zijn volk: Het duurt niet lang meer voordat Ik kom! Op de dag dat Ik kom, zal het net zo heet zijn als in een brandende oven. Alle trotse en slechte mensen zullen sterven in de hitte van het vuur. Er blijft niets van hen over. Maar jullie hebben eerbied voor Mij. Voor jullie zal op die dag de zon opgaan. En die zon zal geluk en vrede brengen. Jullie zullen net zo vrolijk zijn als kalveren die losgelaten worden uit de stal. En jullie zullen alle slechte mensen vernietigen. Er zal niets van hen overblijven. Dat zegt de machtige Heer!” (Bijbel in gewone Taal).

“Je vermoeit de Eeuwige met wat jullie zeggen. Je vraagt je af hoe. Doordat jullie zeggen: De Eeuwige is kennelijk tevreden over mensen die kwaad doen; anders zou Hij wel ingrijpen! ... Hoogmoedige mensen zijn te benijden: het gaat hun voor de wind, als ze onrecht doen. Zelfs als ze G'd op de proef stellen, komen ze er goed van af. ... De almachtige Heer zegt: Let op, de

dag komt dat alle mensen die hoogmoedig zijn en onrecht doen, als kaf in een oven zullen verbranden. Op die dag komen ze om in de vlammen; met wortel en tak worden ze uitgeroeid. Maar, zoals de zon opkomt, zal er gerechtigheid komen voor jullie die ontzag voor Mij hebben; genezende werking gaat ervan uit, zoals van de stralen van de zon. Jullie zullen rondhuppelen als uitgelaten kalveren. Op de dag dat Ik Mijn macht laat zien, zullen jullie de mensen zonder G'd of gebod onder je voeten vertrappen!" (Groot Nieuws Bijbel).

"U vermoeit de Eeuwige met uw woorden. Waarmee doen wij dat dan? Antwoordt u quasi verrast. Door te zeggen dat wie kwaad doet, goed is in de ogen van de Eeuwige en dat de Eeuwige zo iemand waardeert. Of door te vragen: Waar blijft G'd met Zijn rechtvaardigheid? ... Je kunt maar beter overmoedig zijn. Want wie g'ddeloos leven, zal het voor de wind gaan en wie G'd verzoeken, zullen er zonder kleerscheuren afkomen. ... Let op, kondigt de Here der hemelse legers aan, de dag van het oordeel komt eraan, brandend als een oven. Alle overmoedige en g'ddeloze mensen zullen die dag worden verbrand als stro. Als een boom zullen zij door het vuur worden verteerd, met wortel en al. Maar voor allen die eerbied voor Mij hebben, zal de zon der gerechtigheid opgaan en daar zal genezing vanuit gaan, zoals van de stralen van de zon. Dan zult u naar buiten gaan en springen van vreugde als kalveren die in de wei worden losgelaten. De g'ddelozen zullen worden vertrapt tot stof onder uw voeten op de dag die nadert, zegt de Here van de hemelse legers!" (Het Boek).

Surinaams: *"Un e weri Masra nanga den sani di un e taki. Dan un e aksi taki: Nanga san wi e weri En? Un e weri En ede fu di un e taki tak' ala sma di e du ogri e du san bun ini Masra ai èn A lobi den sma disi. Ma efu dati de so dan pe a Gado de di e krutu nanga leti? ... Fu dat'ede wi mus fu taki tak'a e go bun nanga den sma di abi heimemre. Bika a gersi leki ala sani e go bun nanga den sma di no e dini Gado. Efu den tesi Gado srefi noti no e psa nanga den ... Bika arki, a dei e kon, a e kon leki wan faya onfu. A dei dati ala den sma nanga heimemre nanga den wan di no wan dini Gado sa de leki drei grasi. Dan tapu a dei di e kon, den o bron gwe. No wan taki noso rutu fu den sa de fu si moro, Masra fu ala sani taki. Ma a son sa opo gi unu di e lespeki Mi, a son di o meki sma si taki un abi leti. A faya fu en sa dresi sma dan un sa kon na dorosei èn dyompo leki pikin skapu. Un sa trapu den sma di no e dini Gado. Den sa de leki doti na ondro un futu tapu a dei di Mi poti, Masra fu ala sani taki!"*

Hier valt weinig aan toe te voegen, want de tekst spreekt voor zichzelf.

Conclusie

De slechte mensen gaan echt niet vrijuit, ook al lijkt het zo. Ten eerste lopen ze niet te koop met alle tegenslagen die zij in hun leven ervaren en houden er doorgaans de schijn op na. En zelfs als ze daadwerkelijk tot aan hun dood alleen maar voorspoed ervaren, dan krijgen ze na hun dood alsnog hun straf, want wij hebben immers zojuist gelezen waar het voor de boosdoeners uiteindelijk op uitdraait. We hoeven ons derhalve niet druk om te maken als er goede dingen lijken te gebeuren met slechte mensen, maar helaas wordt het probleem van de voorspoed van slechte en de tegenspoed van goede mensen in het licht van de gerechtigheid van G'd nergens in de Schrift direct opgelost. Velen vragen zich dan ook af waarom gelovigen zoveel onrecht en lijden in hun leven ervaren. We hebben natuurlijk te maken met de gebrokenheid van deze wereld, want we leven nog steeds op bezet gebied met pijn en verdriet. Daarom bidden we in het Onze Vader telkens weer: *"Uw Koninkrijk kome!"*, want het is er nog niet. Daarnaast denk ik, dat het ook een louteringsproces is.

De Eeuwige laat soms toe dat ons onrecht overkomt omdat Hij wil zien hoe wij daarmee omgaan en hoe wij daarop reageren. Gaan we van ons afbijten, met gelijke munt terugbetalen en zelf voor onze rechten opkomen of zoeken we onze steun bij Hem? Sh'lomo laat ons in zijn boek Prediker zien, dat elk mens zich van de Eeuwige afhankelijk moet opstellen en zich aan Hem moet onderwerpen, want een ieder zal naar zijn daden geoordeeld worden: *"Over de rechtvaardige en de onrechtvaardige zal G'd gericht oefenen, want er is voor elke zaak en voor elk werk een bestemde tijd!"* (קהלת Qohelet [Prediker] 3:17, NBG) **Surinaams:** *"Gado o kruktu den sma di bun ini En ai nanga den sma di e du ogri. Bika A poti wan ten gi ala sani di psa, nanga gi ala sani di sma e du!"* en: *"Na alles wat hier gezegd is, valt er alleen nog dit te zeggen:*

heb ontzag voor G'd en onderhoud Zijn geboden! Daar komt het voor de mens op aan. Want G'd zal oordelen over alles wat je doet, zelfs over wat verborgen blijft, of het nu goed was of slecht.” (קהלת Qohelet [Prediker] 12:13-14, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** “Efu un kan taki ala den sani di yu yere wan syatu fasi, un kan taki en so: Abi bigi lespeki gi Gado èn hori yu na den gebod fu En. A sani disa na gi ala sma. Bika Gado o krutu ala sani san libisma du, owktu den sani di den du kibrikibri, den bun sani nanga den kрукtu sani.” Dan zal Hij ons tegenover de slechte mensen recht verschaffen naar Zijn gerechtigheid: “Die mensen zullen eeuwig gestraft worden. Maar de goede en eerlijke mensen zullen eeuwig leven!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 25:46, Het Boek). **Surinaams:** “Den sma disa o go pe den o kisi strafu fu tēgo. Ma den sma di bun ini Gado ai, o kisi a libi fu tēgo!”

We leven nu nog in de gebrokenheid van deze onrechtvaardige wereld, maar we mogen uitkijken naar een tijd waarin er geen pijn, geen verdriet en geen onrecht meer is. Wij moeten nog even volhouden, maar: “Ik weet zeker dat wat voor lijden wij hier ook doormaken, het in het niet valt bij de schitterende heerlijkheid die G'd ons straks zal laten zien!” (Romeinen 8:18, Het Boek). **Surinaams:** “A de krin gi mi tak' a glori san wi o kisi bakaten, bigi moro a pina san wi e nyan nownow!” Amen!

Werner Stauder